

HENKASTET AFFALD - HVEM HAR ANSVARET?

Hvem skal rydde op, når der konstateres ulovligt henkastet byggeaffald på en ejendom uden accept fra ejeren af ejendommen, og hvilken kommune skal læge affære, når affaldet har flyttet sig over kommunegrænser? Det er nogle af de spørgsmål, der rejser sig i forhold til det ofte forekommende problem, at affald ikke afleveres efter kommunens anvisninger, men henkastes på tilfældige ejendomme for at spare tid eller udgifter til behandling.

KAN DER UDSTEDES PÅBUUD OG TIL HVEM?

Affald skal håndteres efter de til enhver tid gældende kommunale affaldsregulativer. Kildesorteret genanvendeligt erhvervsaffald skal afleveres til godkendt affaldstransportør eller affaldsindsamler, eller afleveres direkte til behandlingsanlæg.

Overholdelsen af affaldsreglerne skal håndræves efter miljøbeskyttelsesloven.

I henhold til miljøbeskyttelsesloven skal et ulovligt forhold håndræves ved, at der udstedes påbud til den, der er ansvarlig for det ulovlige forhold.

Der gælder ikke efter miljøbeskyttelsesloven et ubetinget grundjæransvar forstødet på den måde, at grundjær er ansvarlig for at udbedre ulovlige forhold på sin ejendom, uanset om det er grundjæren selv, der har etableret det ulovlige forhold.

Den ansvarlige for forholdet i henhold til miljøbeskyttelsesloven vil være den, som har placeret affaldet på den pågældende ejendom. Er placeringen sket som et led i et ansættelsesforhold, kan den virksomhed, som den pågældende er ansat i, som udgangspunkt anses som ansvarlig.

Det lyder i og for sig ganske simpelt. Alltså at der skal udstedes påbud til den, der har placeret affaldet på ejendommen. I praksis er det naturligvis langt mere vanskeligt end som så.

Dele er det vanskeligt at udstede påbud i sådanne sager af den årsag, at det ofte ikke vides, hvem der har henkastet affaldet på den pågældende ejendom. I nogle tilfælde er det ud fra selve affaldet muligt at finde frem til synderen, men i de fleste sager er det desværre ikke muligt. Det vil under alle omstændigheder være kommunen som påbudsmyndighed, der bærer bevisbyrden for, at adressaten for et påbud rent faktisk er den person eller virksomhed, som har henkastet affald på den pågældende ejendom, og som således er ansvarlig for forholdet og dermed rette adressat for et påbud herom.

Ud over problemer med at finde frem til den for forholdet ansvarlige, rummer påbud efter miljøbeskyttelsesloven den udfordring, at der ikke er hjemmel i miljøbeskyttelsesloven til at udstede påbud, der indebærer foranstaltninger på en ejendom, som påbudsadressaten ikke har rådighed over. Miljøbeskyttelsesloven giver således ikke mulighed for at udstede påbud om fjernelse af affald eller anden form for oprydning på en tredjemands ejendom.

Denne begrænsning ved miljøbeskyttelsesloven som påbudshjemmel indebærer, at det ud over de praktiske problemer med at finde frem til synderen, også er vanskeligt for kommunerne at håndhæve overholdelsen af affaldsreglerne, når det rent faktisk lykkes at identificere, hvor

affaldet stammer fra. Hvis der er indtrådt en jordforurening, kan der være mulighed for at udstede påbud til forurenen efter jordforureningsloven, også selvom forurenen ikke har rådighed over ejendommen, men det er en anden situation end typet situationen med det henkastede affald.

I sidste ende bliver det derfor ejeren af ejendommen, som står med et problem i forhold til at få fjernet affaldet. Udsigten til, at ejendommen kan blive kortlagt efter jordforureningsloven, kan i sådanne tilfælde føre til, at grundjæren føler sig tvunget til at fjerne affaldet.

Kommunen eller andre har mulighed for at politianmelde den ansvarlige efter miljøbeskyttelsesloven, men det bliver affaldet, jo ikke fjernes af. Hvis der er tale om en akut sundheds- og miljøfarlig situation, f.eks. støvgenet, har kommunen mulighed for at foretage selvhjælp efter § 70 i miljøbeskyttelsesloven på den ansvarliges regning. Det stiller nogle særlige krav til fremgangsmåde og bevisskning i forhold til den ansvarlige.

HVILKEN KOMMUNE ER KOMPETENT?

Ofte viser det sig, at det affald, som er placeret ulovligt, har passeret en eller flere kommunegrænser på sin vej. Det rejser spørgsmålet, om det er den kommune, hvor affaldet er frembragt, og hvor den ansvarlige affaldsproducent eller affaldsindsamler er hjemmørende, som skal forfølge det ulovlige forhold. Eller om det er den kommune, hvor affaldet nu er ulovligt placeret, som skal læge affære.

Spørgsmålet er afgørende i forhold til hvilken kommune, der skal håndhæve det ulovlige forhold, ligesom problematikken er aktuel, hvis det viser sig, at placeringen af affaldet udgør et miljøproblem, og der er behov for selvhjælpshandlinger. Den kompetente kommune vil være den kommune, hvor affaldet er placeret, og hvor affaldet nu udgør et ulovligt forhold. Det er således i denne kommune, at det ulovlige forhold er opstået ved, at affaldet er efterladt på den pågældende ejendom i strid med gældende affaldsregler.

Udgør placeringen af affald på den pågældende ejendom et miljøproblem, f.eks. i forhold til risiko for jordforurening, vil det også være denne kommune, som må overveje, om der er behov for at foretage selvhjælpshandlinger med henblik på at afbøde en sådan risiko.

I sager, hvor der optænder affaldsproducenter og affaldstransportører m.v., som giver sig af med ulovlig affaldshåndtering, kan det være hensigtsmæssigt, at kommunerne inddeler et samarbejde med henblik på at overveje om transportøren, hvis denne er registreret som sådan hos kommunen, skal miste sin registrering. Og afhængig af, hvem affaldsproducenten er, kan der være anledning til at underrette tilsynsmyndigheden efter miljøbeskyttelsesloven ■

Henniette Soja
Advokat
hso@retret.dk

Marie Bockhahn
Advokat
mhb@retret.dk